

Betegbiztonság minden korosztálynak, minden lépésben

Örömmel köszöntjük kedves Olvasóinkat az IME Egészségügyi vezetők szaklapja legújabb lapszámának megjelenése alkalmából. A kiadvány közzététele időben is közel esik a WHO 2025. évi Betegbiztonság Világnapjához, így különösen jó lehetőséget kínál a betegbiztonság gyakorlati kérdéseinek újragondolására.

A Világnap fókuszja: „Betegbiztonság a kezdetektől – Biztonság minden újszülöttnak és gyermeknek” (“Patient safety from the start – Safe care for every newborn and every child”).

A nemzetközi kampány célja, hogy ráirányítsa a figyelmet a gyermekek – különösen az újszülöttek – magas kockázatú betegcsoportjára, fokozott sérülékenységre, melyet minden ellátási szinten és minden beavatkozási ponton külön is mérlegelni szükséges. A téma időszerűsége nemcsak a gyermekgyógyászati szakmákban dolgozók számára jelentős, hanem minden olyan szakembernek is, aki közvetlenül vagy közvetve hatással van az egészségügyi rendszer működésére – legyen szó betegutak tervezéséről, humánerőforrás-szervezésről, infrastruktúra-fejlesztésről vagy akár egészségpolitikai döntéshozatalról.

Bár jelen lapszámunk tanulmányai nem gyermekellátási fókuszúak, a rendszerszintű betegbiztonság építésének igazolt és/vagy elgondolkodtató példái, melyek kiterjesztését az egyes, magas kockázatú csoportokra vagy beavatkozásokra az Olvasóra bizzuk. Az életmódorvoslás, a kognitív szűrés, a beteginformációs rendszerek, vagy a mentális egészséggel kapcsolatos társadalmi attitűdök mind-mind olyan területek, ahol a jól informált beteg és közösség, a strukturált ellátási útvonal, az empátikus kommunikáció és a jól szervezett beavatkozások képesek csökkenteni a hibák és károsodások esélyét.

A kiadvány publikációi különböző nézőpontból, de közös üzenettel szolgálnak: a biztonságos ellátás és egészségügy nem önmagában, hanem a prevenció, a partneri kommunikáció, a transzparens döntéshozatal, a strukturált betegutak, az irányelveknek megfelelő ellátás metszéspontjában valósul meg. Legyen szó életminőség-kutatásról, alapellátási intervenciókról vagy edukációs jógyakorlatokról, a mögöttes cél ugyanaz: olyan rendszereket építeni, ahol a beteg többé nem kiszolgáltatott, passzív résztvevője az ellátásnak, hanem tudatos, a megfelelő ismeretek birtokában felhatalmazott, de védett és támogatott, aktív szereplője annak. Mindemellett az ellátást végző orvos, ápoló és szakdolgozó is biztonságban érzi magát: világos felelősségi keretek, támogató szervezeti kultúra és kiszámítható működés mentén dolgozhat.

Ez a szemlélet a gyermekellátásban éppúgy érvényes, mint a felnőtteknél: a betegbiztonság nem életkorfüggő tevékenység, annál inkább igényli viszont az egészségügyi, társadalmi és technikai fejlődéshez való folyamatos alkalmazkodást. A WHO idei üzenete – a gyermekek védelmének hangsúlyozása – remek alkalom arra, hogy mindezt áttekintsük, mérlegeljük és harmonizáljuk a jelen lehetőségeihez és elvárásaihoz a gyermekek nézőpontjából, és újraértékeljük, hol vannak még a rendszerünkben olyan a pontok, ahol nemcsak gyógyítanunk, hanem megelőznünk, felkészülnünk, tanulnunk és tanítanunk kell.

Kívánjuk, hogy a jelen lapszám tanulmányai is hozzájáruljanak ehhez a közös tudásépítéshez, szemléletformáláshoz. Bízunk benne, hogy a szakemberek számára gondolatébresztő megoldásokat és javaslatokat nyújtanak, hogy a betegbiztonság ne csupán célkitűzés, hanem mindennapi döntésekben érvényesülő gyakorlat legyen – a kezdetektől fogva, és minden egyén számára.

Dr. Lám Judit és Dr. Safadi Heléna
Simmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központ
Betegbiztonsági Tanszék
NEVES Egyesület